

Οι εγκλίσεις του ρήματος

Οι διάφορες μορφές που παίρνει το ρήμα για να φανερώσει την ψυχική διάθεση εκείνου που μιλάει λέγονται εγκλίσεις.

Οι εγκλίσεις είναι η **οριστική**, η **υποτακτική**, η **προστακτική**, **απαρέμφατο** και η **μετοχή**.

► Η **οριστική** φανερώνει πως αυτό που σημαίνει το ρήμα είναι κάτι το βέβαιο και το πραγματικό, είτε είναι κατάφαση είτε είναι άρνηση είτε ερώτηση π.χ.

Θα χαλάσει ο καιρός αύριο. / **Δε θα χαλάσει** ο καιρός αύριο. / **Θα χαλάσει** ο καιρός αύριο;

Ενεργητική Φωνή			
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΕΞΑΚΟΛ. ΜΕΛ.
Δένω Δένεις Δένει Δένουμε Δένετε Δένουν	Έδενα Έδενες Έδενει Δέναμε Δένατε Έδεναν	Έδεσα Έδεσες Έδεσε Δέσαμε Δέσατε Έδεσαν	Θα δένω Θα δένεις Θα δένει Θα δένουμε Θα δένετε Θα δένουν
ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΜΕΛ.	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ ΜΕΛ.
Θα δέσω Θα δέσεις Θα δέσει Θα δέσουμε Θα δέσετε Θα δέσουν	Έχω δέσει Έχεις δέσει Έχει δέσει Έχουμε δέσει Έχετε δέσει Έχουν δέσει	Είχα δέσει Είχες δέσει Είχε δέσει Είχαμε δέσει Είχατε δέσει Είχαν δέσει	Θα έχω δέσει Θα έχεις δέσει Θα έχει δέσει Θα έχουμε δέσει Θα έχετε δέσει Θα έχουν δέσει

Παθητική Φωνή			
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΕΞΑΚΟΛ. ΜΕΛ.
Δένομαι Δένεσαι Δένεται Δενόμαστε Δένεστε Δένονται	Δενόμουν Δενόσουν Δενόταν Δενόμαστε Δενόσαστε Δένονταν	Δέθηκα Δέθηκες Δέθηκε Δεθήκαμε Δεθήκατε Δέθηκαν	Θα δένομαι Θα δένεσαι Θα δένεται Θα δενόμαστε Θα δένεστε Θα δένονται
ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΜΕΛ.	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ ΜΕΛ.
Θα δεθώ Θα δεθείς Θα δεθεί Θα δεθούμε Θα δεθείτε Θα δεθούν	Έχω δεθεί Έχεις δεθεί Έχει δεθεί Έχουμε δεθεί Έχετε δεθεί Έχουν δεθεί	Είχα δεθεί Είχες δεθεί Είχε δεθεί Είχαμε δεθεί Είχατε δεθεί Είχαν δεθεί	Θα έχω δεθεί Θα έχεις δεθεί Θα έχει δεθεί Θα έχουμε δεθεί Θα έχετε δεθεί Θα έχουν δεθεί

► Η **υποτακτική** φανερώνει πως αυτό που σημαίνει το ρήμα είναι κάτι που θέλουμε να γίνει ή περιμένουμε να γίνει. Όταν ένα ρήμα βρίσκεται στην υποτακτική συνοδεύεται από τα μόρια **ας, να**, έναν από τους συνδέσμους **για να, όταν, πριν, αν, άμα**, ή το απαγορευτικό **μη(ν)** π.χ.

Θέλω **να έρθεις**. / **Ας φύγουμε** γρήγορα από εδώ. / Μακάρι **να** τον **δω**, **πριν** φύγει.

Ενεργητική Φωνή		
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ
Να δένω	Να δέσω	Να έχω δέσει
Να δένεις	Να δέσεις	Να έχεις δέσει
Να δένει	Να δέσει	Να έχει δέσει
Να δένουμε	Να δέσουμε	Να έχουμε δέσει
Να δένετε	Να δέσετε	Να έχετε δέσει
Να δένουν	Να δέσουν	Να έχουν δέσει

Παθητική Φωνή		
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ
Να δένομαι	Να δεθώ	Να έχω δεθεί
Να δένεσαι	Να δεθείς	Να έχεις δεθεί
Να δένεται	Να δεθεί	Να έχει δεθεί
Να δενόμαστε	Να δεθούμε	Να έχουμε δεθεί
Να δένεστε	Να δεθείτε	Να έχετε δεθεί
Να δένονται	Να δεθούν	Να έχουν δεθεί

► Η **προστακτική** φανερώνει πως αυτό που σημαίνει το ρήμα είναι προσταγή, επιθυμία, ευχή π.χ.

Φύγε αμέσως. / **Δώσε** μου το βιβλίο, σε παρακαλώ. / **Βοήθησέ** τον, Θεέ μου!

Ενεργητική Φωνή		Παθητική Φωνή	
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
-	-	-	-
δένε	δέσε	(δένου)	δέσου
-	-	-	-
δένετε	δέστε	(δένεστε)	δεθείτε
-	-	-	-

► **Μετοχή** έχει στην ενεργητική φωνή ο ενεστώτας (δένοντας), και στην παθητική φωνή ο παρακείμενος (δεμένος -η, -ο μορφή επιθέτου) και σπάνια ο ενεστώτας.

► **Απαρέμφατο** έχει μόνο ο αόριστος της ενεργητικής (δέσει) και παθητικής (δεθεί) φωνής.